

شبهه

شبهه شناسی | گفت‌وگو با استادان و پژوهشگران

ماهنامه ویژه پویش مطالعاتی دانشجویان و طلاب جوان
مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات (حوزه‌های علمیه)
شماره شانزدهم | مهرماه ۱۴۰۲

۱۶

منتشر
نشانی

چرا مداحان و منبری‌ها، برای کاری که می‌کنند، پول می‌گیرند؟ اما آشیز، برق‌کار، راننده، رفتگر و... برای هیئت و مجلس امام حسین (ع)، وقت می‌گذارند و مجانی کار می‌کنند؟ جواب این سوال این است که اولاً مردم، از امامان معصوم و اهل بیت، یاد گرفته‌اند که به مداح و ذاکر اهل بیت، به خاطر کاری که می‌کنند، حتماً چیزی پرداخت کنند مانند: فرزندی، در موسم حج، در حمایت از امام سجاد(ع) قصیده‌ای خوانند که به خاطر سرودن آن، به زندان افتاد. در مقابل امام(ع) دوازده هزار سکه به او صلوات داد و موارد دیگر دوماً کار منبری و مداح، نشر معارف دین است و مردم برای فعالیت‌های فرهنگی، هزینه کرده، تلاش می‌کنند که فرهنگ مورد نظرشان، در جامعه، نهادینه شود.

پاكت منبر

پرونده سیاه یک دیکتاتور

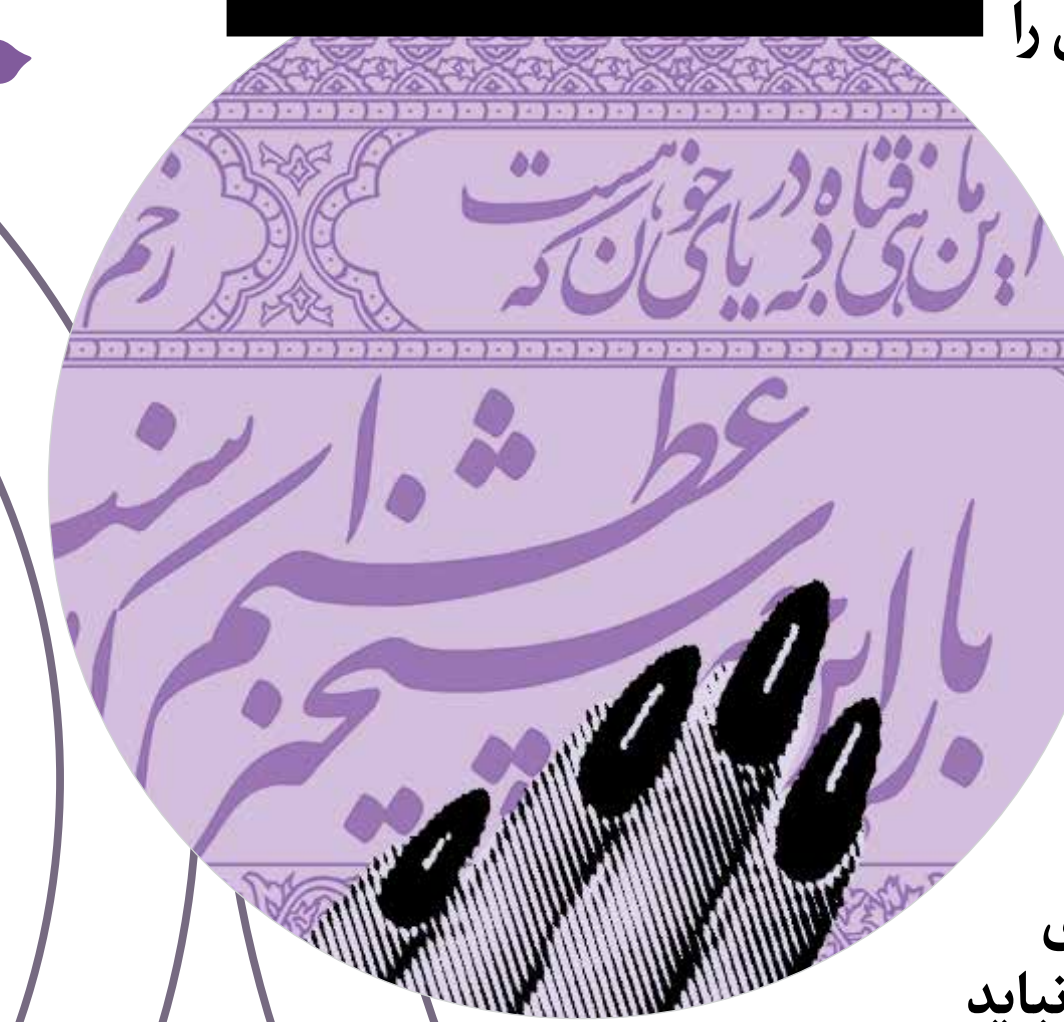
روزگار عجیبی است. در پرتو سیطره رسانه‌ای نظام سلطه، نه تنها شاهد انکار برخی واقعیات هستیم، بلکه دروغ‌ها و شایعات، به عنوان واقعیت، جلوه داده می‌شوند و جای ظالم و جلاّد با مظلوم، عوض شده، کسانی که دستانشان به خون انسان‌های زیادی آغشته است، مدعی حقوق بشر، آزادی و دموکراسی شده‌اند. در این بین، تعجیبی ندارد اگر چهره رژیم فاسد، مستبد و جنایتکاری همچون رژیم پهلوی، نه تنها تطهیر، بلکه بزرگ مردم، کنار آمده، دست به کشتار نزده، معرفی گردد. با آن که در طول بیش از دو دهه پایانی حکومت فاسد پهلوی، هزاران تن از مخالفان و منتقدان سیاسی، از افسار و جریان‌های سیاسی گوناگون، دستگیر، شکنجه و زندانی شدند و در آن میان، ده‌ها و صدها تن دیگر، کشته یا اعدام شدند و با وجود کشتار مردم در ۱۵ خرداد ۴۲ و ۱۷ شهریور و ۱۳ آبان ۵۷، چگونه می‌توان ادعا کرد که شاه نمی‌خواست دست به کشتار بزند؟

چرا فقه‌ست بی حجابی؟

هنگامی که به برخی از افراد بی‌حجاب یا کم‌حجاب تذکر داده می‌شود، می‌گویند: این همه منکر و کار حرام در جامعه انجام می‌شود؛ چرا سراسر گرانی، اختلاس و رانت خواری نمی‌روید؟ در پاسخ به این اشکال، چند نکته به ذهن می‌رسد:
۱. حرام و منکر، حرام و منکر است و فرقی در لزوم نهی از آن ندارند.
۲. اعمال حرام را از یک جهت می‌توان به حرام‌های آشکار و پنهان، تقسیم کرد.
۳. اعمال خوب و بد تک افراد جامعه، در برآیند و سرنوشت کل جامعه، مؤثر است؛ اما برخی از حرام‌ها، دارای بعد اجتماعی بیشتری نسبت به دیگر حریمات هستند.
۴. پوشش نامناسب، از حد یک حرام فردی یا اجتماعی فراتر رفته، منجر به پیامدهای سوء دیگری می‌شود.

لاک سیاه

«آقا جان! دسته‌های عزازاه می‌رود، بیخش!»
اخیراً برخی در فضای رسانه، چنین سخنانی را درباره مردان و زنانی که ظاهر و آداب شرعی را رعایت نمی‌کنند، ذکر کرده، با پذیرش آنان در مجالس دینی و بدون تذکر لازم، غیرمستقیم از چنین حرکات و روش دینداری، حمایت می‌کنند؛ تا جایی که امام را به فعل گناه این افراد، قسم می‌دهند تا به آنان عنایت فرماید. درباره حضور افراد گناه‌کار و متظاهر به گناه در محافل دینی، نکات زیر به ذهن می‌رسد:
۱. بر سر خوان الهی و معصومین، مومن و گناه‌کار، بهره‌مند بوده و هستند و کسی حق ندارد و نمی‌تواند دیگران را از توجه به پیشوایان دین، محروم کند.
۲. خداوند، امام حسین علیه‌السلام و سایر حجت‌های الهی، اختصاص به افراد مسلمان و مومن ندارند و کسی نباید دیگران را از ارتباط با آنها، منع کند. همه ما بنده یک خدا هستیم و خداوند به همه بندگانش، نظر و لطف دارد.
۳. همه افراد باید ادب حضور در مسجد یا حرم امام یا مجلس روضه را رعایت کنند. این، مقتضای آداب و مقررات است؛ نه دستور شخصی به دیگری. هر محلی، شرایط و آداب و ویژه خودش را دارد که همگان باید آن را مراعات کنند. مثلاً کسی که به باشگاه یا استخر می‌رود، باید لباس متناسب با آن فضا را بپوشد.

کاریک انگشت اعجازت بود شق القمر...

پرسش
آیا واقعه شق القمر، با علم و عقل، سازگار است؟
پاسخ:
وقوع انشقاق و شکاف در اجرام آسمانی، نه تنها محال نیست، بلکه بارها نمونه‌های آن مشاهده شده است؛ هر چند که در هر کدام، عوامل خاصی مؤثر بوده است. انشقاق قمر، نه از حیث علمی و نه از حیث عقلی، هیچ گونه استبعادی ندارد و هم عقل و هم نقل، بر امکان وقوع آن حکمی می‌دهند و نمی‌توان ادعا کرد که عقل یا علم، وقوع شق القمر را انکار می‌کنند. چنان که در دستگاه منظومه شمسی و سایر کرات آسمانی، انشقاق‌ها و انفجارهای دیگری نیز روی داده است که در ادامه، به برخی از آنها اشاره خواهیم کرد.

فکر جنسیت

روند خزنده استحاله فرهنگی

وضعیت کنونی جامعه ایران، نشانه‌های نگران‌کننده‌ای از تغییرات فرهنگی را نشان می‌دهد؛ تغییرات قابل توجه در پوشش زنان و روابط عاطفی-جنسی زنان و مردان، گسترش الگوهای جدید تفریح و سرگرمی (مانند قهوه‌خانه‌ها، کافی شاپ‌ها، توره‌های خنده‌درمانی، مراکز ماساژ و...)، گسترش کلاس‌های موسیقی، یوگا، مدیتیشن، کارگاه‌ها و کلاس‌های موفقیت و فروش اقلام متنوع و متکثر مربوط به انرژی‌درمانی در بازارهای واقعی و مجازی، رشد گرایش به نگهداری حیوانات خانگی، به‌ویژه سگ و گربه، رشد فردگرایی و تنوع طلبی، گسترش ازدواج سفید در میان بخش‌هایی از مردم و به ویژه تحصیل‌کردگان، افزایش میل به مهاجرت و کاهش قبح آن، پیدایش سنت‌های بدعت‌آمیزی مانند جشن طلاق و عقد آریایی، اهمیت روزافزون جشن تولد و برگزاری مراسم‌های فرم‌زده تحمیل و ددها نمونه دیگر از تغییرات خزننده‌ای که در سه دهه اخیر در...

آیا جنسیت در مشورت دخالت دارد؟

کتاب «هویت و منزلت زن در اسلام»، اثر محمد رضا کدخدایی که در سال ۱۴۰۰ توسط مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، منتشر شده، در ضمن هفت محور، به شبهات متعددی پاسخ داده است. عنوان برخی از شبهات طرح شده در این کتاب، عبارتند از: خلقت اولیه زن در قرآن و روایات، نقصان و کژی در خلقت، مدح و ذمّ حبّ زنان، عورت بودن زن، انگاره نقصان عقل، مشورت با زنان و نقصان ایمان زنان. در این مطلب، یکی از شبهات کتاب را به اختصار یادآور می‌شویم.

توهین به قرآن، اضطراب رابه هویت جمعی است

آتش به دامن کدام زدی؟ آنچه در روزهای گذشته در حادثه سوژاندن قرآن اتفاق افتاد، این است که اشخاصی در بیرون از مرزهای اسلامی، اقدام به توهین به مقدسات دینی ما نمودند. مسئله اصلی و مهم در این زمینه، این است که آیا توهین به مقدسات، تهدیدی برای آزادی بیان محسوب می‌شود یا نه؟ زیرا دلیل عمده در توجیه حقوقی آزادی چنین رفتارهایی، استناد به آزادی بیان است. بر اساس مبانی دینی و فقهی، در ادبیات اسلامی، آزادی بیان، پذیرفته شده است و در این موضوع، چندان بحثی وجود ندارد؛ لکن برای تحلیل دقیق‌تر آزادی بیان، باید به تفکیک این دو امر پرداخت.

